

Izhaja vsak četrtek popoldne.

V slučaju praznika dan poprej.

Cena:

za en mesec Din. 4
za četrt leta " 12
za pol leta " 24

Posamezna štev. stane 1'25 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6/III.

Rokopisi se ne vračajo.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

PRAVICA

GLASILO KRŠČANSKEGA DELOVNEGA LJUDSTVA

Inserati, reklamacije in naroč-
nilna na upravo „Jugoslovanska
tiskarna“, Kolportажni oddelek,
vhod s Poljanskega nasipa 2.Inserati se računajo
:: po dogovoru. ::

Delavstvo, centralizem in zakonodajna avtonomija Slovenije.

V glavnem prihaja v Sloveniji v poštev troje delavskih strank: »Socialistična stranka Jugoslavije« (S. S. J.), »Nezavisna delavska stranka Jugoslavije« (NDSJ) ter naša »Delavska zveza za Slovenijo«, ki je sicer včlanjena v S. L. S., a je v svojih svojstvenih funkcijah popolnoma avtonomna stanovsko-politična organizacija vseh, ki pretežno žive od svojega osebnega zaslužka. Z drugimi socialistično-nezavisnimi strankarskimi frakcijami se tu ne bomo bavili, ker za dogledno dobo ne prihajajo resno v poštev.

Obe navedeni stranki tako socialistična kakor nezavisna sta si enaki v tem, da sta obedve centralizirani, da imata vodstvi in osrednjo blagajno v Beogradu ter da dobivata glavne načelne in organizatorične smernice iz državnega središča. Naša »Delavska zveza« pa je ce iz državnega središča. Naša »Delavska zveza« pa je vzrastla pred 30 leti po inicijativi ranjkega dr. Kreka popolnoma iz slovenskih tal, upoštevajoč predvsem slovenske razmere ter težnje in zahteve slovenskega delavstva. Pristala je obenem na načela krščanstva, ki je po svojem bistvu mednarodno bolj kakor katerakoli drugih international.

Politika je boj, v katerem se meri moč načel in gospodarskih programov posameznih strank. Čisto naravno je torej, da si stoje tudi našete stranke v več ali manj ostrih nasprotstvih. V kolikor se to zaenkrat še ne udejejuje, je sad gotovih razmer, do boja pa pride sigurno v hipu, ko se bo delavstvo v svoji pretežni večini moralo odločiti za politiko in gospodarski program ene izmed teh treh strank. Kajti jasno je, da delavstvo spričo organiziranega kmetkega in obrtnega stanu, da niti ne govorimo o sijajno organiziranem kapitalu, ne more in ne sme več ostati sprto med seboj, marveč mora prej ali slej zbrati svoje raztresene ude ne le na strokovnem, temveč tudi na političnem polju. Vse dosedanje delavske pridobitve so se izvojevale v politiki in s pomočjo politike. Tudi dvoboj med delom in kapitalom se bo v glavnem odbojeval na političnih tleh.

Naša »Delavska zveza« naletuje tako v socialističnem kakor tudi v nezavisnem časopisju na ugovore, da je avtonomija pogibelj za uspešno delavsko gibanje, ker centralizem zagotavlja na eni strani delavstvu enoten nastop v celi državi, na drugi strani pa morajo delavski pkoretashi stremeti za tem, da združijo na podlagi Marksovega manifesta proletarce celega sveta, kaj šele ene same države. To je bil menda tudi glavni vzrok, da se Marksistične stranke Jugoslavije niso odločno izrekle za ali proti zakonodajni avtonomiji Slovenije, marveč so v tem življenskem vprašanju celokupnega slovenskega naroda ribarile v kalnem toliko časa, da so doživele pri letošnjih državnozbornskih volitvah popoln poraz na celi bojni fronti. V volitvenem boju sta ti dve stranki še nekam šarila z neko megleno avtonomijo, sedaj pa se tako v svojem časopisju kakor tudi po svojih krajevskih voditeljih na političnih shodih naše »Delavske zveze« izrekajo za centralizem iz zgoraj navedenih razlogov.

V interesu jasnosti je, da si protirazloge naših tovarišev od nasprotnih političnih strank nekoliko podrobneje ogledamo. Prvič pravijo sodrugji, da centralizem jamče za enotno fronto proletarijata, dočim bi zakonodajna avtonomija ali pa federalistična ureditev Jugoslavije delavstvo razbila na troje front: slovensko, hrvaško in srbsko. — Mi vsi vemo, da vlada od prevrata sem v stopnjujoči meri v naši novi državi čim dalje strožji centralizem. Ako bi bile trditve naših nasprotnikov istinite, bi moralo logično slediti iz tega, da bi morala od početka Jugoslavije obstojati enotna fronta združenega proleta-

rijata in se jačiti tem bolj, v kolikor bolj raste dosledno izpeljavani centralizem. Dejstva pa so nam dokazala nasprotno. Čim bolj se je razcvetal centralizem, tem bolj so se cepile marksistične stranke vseh vrst v razne partije in frakcije toliko časa, da je delavstvo v sedanjem parlamentu ostalo skoro brez svojega zastopstva in svojih zaščitnikov.

Res je, da je n. pr. bivšim komunistom v mnogih ozirih silno škodoval prosluli zakon o zaščiti države, ali prav na uho naj bo povedano njihovim voditeljem, da nobena obznanjena ne bi vrgla krščanske delavske organizacije, ki bi štela 50 poslancev, od tega števila na nič. **Jasno torej, da centralizem ne druži delavstva v enotno fronto sam kot tak.** Ako bi bilo to res, od kod ta silna razceplenost marksističnega proletarijata? Stvar mora šepati kod drugod, o čemer se bomo pogovorili morda ob primernih prilikah v kolonah našega glasila.

V isti sapi, ko nastopajo marksistični voditelji zoper zakonodajno avtonomijo Slovenije z votlimi argumenti, češ da avtonomija onemogočuje skupne nastope državnega proletarijata, demagogirajo ti ljudje z Marksovim manifestom, ki kliče proletarijat vseh držav in vseh narodov v enotno bojno fronto. Čudno se nam zdi, da se sodrugji, ki so vendar misleči, študirani, inteligentni in nekateri med njimi globoki ljudje, ne zavedajo, da s tem pobijajo svojo prejšnjo trditve o škodljivosti avtonomije za Slovenijo. Kdor zna šteti še vsaj do pet, mora nujno priti do sledečega sklepa: Marks torej pozivlja delavstvo vseh narodov in vseh držav v enotno fronto. Taka fronta je v gotovih mejah tudi mogoča. Ako pa je mogoča enotna fronta proletarijata vseh držav in vseh narodov, potem je jasno, da je še bolj mogoč enoten nastop proletarijata ene same države. Če se socialisti in nezavisni lahko združijo na podlagi svojih internacional z delavci vseh držav in vseh narodov, če se istotako na podlagi krščanskega programa, ki je mednarodno po svojem bistvu, družimo lahko mi z Italijani, Nemci, Angleži, Francozi, Španci, Rusi, Culukafri, itd. itd. — kdo more trditi potem, da bi se ne mogel slovenski delavec v obrambo svojih življenjskih gospodarskih vprašanjih združiti v federalistično urejeni Jugoslaviji s svojim hrvaškim in srbskim sotovarišem?!

»Delavska zveza za Slovenijo« je stala, stoji in bo stala na programu zakonodajne avtonomije za Slovenijo. Ona bo zbrala v svojih vrstah delovno ljudstvo cele Slovenije. To delavstvo se bo borilo ramo ob ramo s slovenskim kmetom, obrtnikom, uradnikom in z vsemi drugimi produktivnimi stanovi za samostojnost Slovenije toliko časa, dokler ta ideja ne zmaga, dobro zavedajoč se, da centralizem ne pomenja samo pogibelj delavstva, ampak pogibelj slovenskega naroda vobče. Svojo politično organizacijo bo izpeljala tako dosledno in strumno, da v Sloveniji ne bo nikoli mogoča politika enega samega stanu, ampak bo morala biti taka, kakršna je sestava slovenskega naroda v glavnem: **Delavsko - kmetška**, ker delavec in kmet v glavnem tvorita slovenski narod. Nikdar pa nas ne bo to oviralo, da bi neprestano ne nudili hrvaškim in srbskim tovarišem svojo roko, povabivši jih na enoten nastop v skupnih interesih. V trpljenju smo si enaki trpini vseh narodov. To dejstvo predvsem podpira med in nad nami značaje krščanstva.

Politična organizacija pa naj ne bo nič drugega, kakor udejevitve krščanskih načel in smernic v dejanskem javnem življenju. Močnejše internacionale je ni bilo, je ni in je nikdar ne bo. To nas v našem težkem delu bodri, krepi in poživlja do konca.

Francé Žužek.

Beograd, 4. maja 1923.

Belgrad se nahaja sedaj pod pritiskom grozne vročine in »velikega« parlamentarnega dela. Zgodila se je velika čuda, da je Narodna skupščina, ki se je sešla 16. aprila, prišla srečno do tega, da je konstituirana in da so izvoljeni odseki. Za to delo se je potrebovalo en mesec in pol. Sedaj je tu vse »homogeno«. Vlada, radikalni klub in zbornično predsedstvo. Če sedaj ne bo šlo, potem ni leka. »Sporazum« primerno dremlje, predsednik »homogenški« menda slabo sliši pa cela stvar zaostaja.

Vlada je v parlamentu v takozvani »deklaraciji«, dodala program parlamentarnega dela, skrb za reparacije ni skoro nič notranjepolitičnega — namreč onega, česar se najbolj pričakuje. Najvažnejši zakon se vladi zdi, vojni zakon, zato ga je tudi najprvo predložila, drugo menda ni tako važno. Demokratije se drže precej kisljo in razmišljajo o preteklih »plodnih in debelih letih« ko so bili na vladi. Poslanci Jugosl. kluba so pričeli z resnim delom potom intervencij, dela v odsekih in z drugim parlamentarnim delom. Poslanec Kremžar je vložil »vpit« na ministra financ zaradi namere demontiranja ljubljanske tobačne tovarne.

Posl. Gostinčar je vložil sledeče, kmetško ljudstvo, delavstvo, železničarje, javne nameščence, invalide itd. zadevajoče vpitje ali vprašanja:

- 1.) Na vojnega ministra, v zadevi odpusta letnika 1899 iz vojne službe;
- 2.) Na ministra za šume in rude, v zadevi paše in pašnikov v Bohinju;
- 3.) Na ministra za šume in rude, v zadevi bratovskih skladnic, da iste do konečne ureditve vrše nadalje svoje posle;
- 4.) Na ministra za socialno politiko, v zadevi zavarovanja delavcev pri bratovskih skladnicah;
- 5.) Na ministra železnic, v zadevi ureditve delavskih razmer na drž. železnicah;
- 6.) Na ministra vojne in mornarice, v zadevi povrnitve selilnih stroškov, ki so jih imeli vpokojeni in nevsprejeti oficirji, bivše avstro-ogrske vojske, oziroma njihov vdove in sirote, po preobratu in selitvi v domovino;
- 7.) Na ministra pošte in telegrafa, v zadevi poduradnikov in slug poštočerkovnega urada v Ljubljani;
- 8.) Na ministra financ, v zadevi zboljšanja polo-

žaja raznovrstnim drž. vpokojencem:

9.) Na ministra pošte in telegrafa, za ureditev telefona v Sloveniji in Hrvaški, po sklepkih trgovske zbornice v Ljubljani;

10.) Na ministra financ, v zadevi reguliranja provizij tobačnega delavstva v Ljubljani (skupno s posl. Kremžarjem);

11.) Na ministra železnic v zadevi požara pri postestniku A. Dremelj na Laverci, da se mu takoj izplača že priznana odškodnina (skupno s posl. Stanovnikom);

12.) Na ministra javnih del, glede pomanjkanja cestarjev;

13.) Na ministra železnic, v zadevi doklad za dvojno gospodarstvo železničarjem, ki ne morejo dobiti stanovanj, in so bili premeščeni ter morajo živeti ločeni od družin v dvojnem gospodarstvu. (Zagreb);

14.) Na ministra železnic, zaradi porazdelitve železničarskih zdravniških okrožij;

15.) Na ministra železnic, zaradi uvrstitve »pisarniških slug« (železničarskih) v II. kat. služb. pragm. in spremembo naziva v »uradni sluga«;

16.) Na ministrstvo financ, v zadevi reguliranja razmer državnih nameščencev (z spomenico);

17.) Na ministra za socialno politiko, v zadevi odtegnjenja doklad invalidom, ki so za 50 ali manj odstotkov sposobni za delo.

Pravno varstvo.

Pravno pojasnilo. — Na vprašanje neke strokovne skupine, če ima delavec, v kakšnem obsegu in koliko časa pravico do mezde v slučaju bolezni, priobčujemo sledeči odgovor Jugoslovanske strokovne zveze:

Obči državljanski zakonik, ki je za Slovenijo še v polni moči in veljavi, določa v § 1154 C — »Službojemalec ima pravico do mezde, če je bil vsaj 14 dni v službi, — kadar je zadržan od dela po bolezni ali nezgodni razmeroma kratko, en teden ne presegajočo dobo, če tega ni zakrivil namenoma ali po veliki zanikrosti. Prav to velja, če je zadržan po drugih važnih, njegovo osebo zadevajočih vzrokih (n. pr. nabor, poziv kot pričar itd.) brez lastne krivde od dela.

Prejemke, ki gredo službojemalecu za dobo zadržanosti na podlagi javnopravnega zavarovanja, sme službojemalec odtegniti v tisti višini, ki odgovarja razmerju dejanskega prispevanja k skupnemu zavarovalnemu znesku.

Ker mora plačevati po zakonu o zavarovanju delavcev za bolniško zavarovanje polovico zavarovalnine delodajalec, polovico delojemalec in za nezgodno zavarovanje delodajalec polno zavarovalnino, izplača delodajalec prvi teden delojemalcu mezdo, odštevši polovico boleznine, hranarino za slučaj nezgode pa v celem znesku. To velja le za prvi teden. Nadaljnje tedne prejema zavarovanec polno bolezmino, odnosno hranarino, rento in druge prejemke iz zavarovalnine, seveda brez mezde.

Določilo § 1154 C obč. drž. zak. ni prisilno. S pogodbo se lahko izpremeni in določi drugače, kar se je v posameznih slučajih že zgodilo pod manj ali bolj ugodnimi pogoji za delojemalce, odnosno delodajalce.

Tobačno delavstvo.

Vprašanje

posl. Kremžarja, Gostinčarja in tovarišev na gospoda finančnega ministra v zadevi odpusta delavstva v ljubljanski tobačni tovarni ter v zadevi monopolske uprave v obče.

V ljubljanski tobačni tovarni se sporadično vrše odpusti mlajšega delavstva. Sedaj pa hoče uprava monopola odpuščati tudi starejše in že stalno nastavljene delavce pod pretvezo, da se ima ročno delo v tovarnah popolnoma ustaviti ter vsled mašinelnega delavstva odvisno delavstvo kratkoma odpušiti. In sicer se ima v kratkem zopet odpušiti 100 delavk in delavcev.

Ne samo delavstvo, ampak celokupno prebivalstvo Slovenije vidi v teh odpustih prikrit namen, ljubljansko tobačno tovarno, ki je svoječasno zaposlovala do 2000 delavcev, polagoma demontirati, osobito, ker se govori, da se dragoceni stroji iz ljubljanske tobačne tovarne demontirajo ter prevažajo drugam.

Pa ne glede na to, ukrep uprave monopola grozi še povečati socialno bedo, ki je med ljudstvom že itak velika. Ljubljanska mestna občina in okoliško občine so se svoj čas ravno iz socialnih in gospodarskih ozirrov potegovale za to, da se v Ljubljani zgradi tobačna tovarna. Vlada je tedaj te momente vpoštevala. Sedaj pa, ko je socialno in gospodarsko stanje našega ljudstva mnogo težje, pa prihaja uprava monopola ter pričanja z demontiranjem tobačne tovarne v Ljubljani. Že danes je mesto 2000 delavcev, kakor nekda, zaposlenih le še okrog 1000. In sedaj naj se še ti polagoma odpuste. To

vergne s pismeno prošnjo na kralja. Vojvoda ga vidi, se začudi, kako izredno grd je in reče, da bo prošnjo pri kralju priporočil. To je tudi naredil, z veliko vnemo, in je rekel kralju, da mora biti kmetu zelo hvaležen. Ludovik je prošnjo ugodil, a vprašal je Roquelaura, zakaj mora biti kmetu hvaležen.

»Veličanstvo«, reče vojvoda, »če bi ne bilo tega grdožeza, bi bil jaz najgrši mož na Francoskem«.

Prosveta.

Zidani most. Na sestanku naše skupine dne 1. t. m. je delavstvo na predlog taj. Gajšeka naročilo odboru skupine S. Z. T. D., da pripravi vse potrebno, da se takoj ustanovi del. izobraževalno društvo v Zidanem mostu. Lokal je že zasiguran. Delo društva bo tukaj velike važnosti. Delavstvo hrepeni po izobrazbi in napredku, zato bo delo hvaležno.

Krekova mladina, dramatični odsek vprizori v nedeljo, dne 10. junija ob 4. uri popoldne v »Ljudskem domu« pri D. M. v Polju burko »Babilon«. Prijatelje dramatike opozarjamo na to prireditev.

Čevlje kupujte z znamko »Peko« tovarn Peter Kozina & Ko., ker so ti priznani najboljši. Glavna zaloge Ljubljana Breg 20, na drobno Aleksandrova cesta 1.

Zadružništvo.

Obratna glavnicna konsumnih društev.

Zadnjič smo govorili o virih, iz katerih se steka obratna glavnicna konsumnih društev. V prvi vrsti smo omenjali deleže članov, pristopnine in izposojila, dalje dividende, ki jih ostavljajo člani v zadrugi kot deležno rezervo in naposled hranilne vloge od članov. Povdarjali smo tudi, da je konsumna zadruga v stanu izhajati s primeroma zelo majhnim obratnim kapitalom, ako dobi blago od veletrgovca oziroma velenakupovalne zadruge na kredit, dočim ga sama oddaja le proti gotovini in ako se obrat blaga vrši razmeroma hitro.

Konsumne zadruge na splošno tudi niso stremele za tem, da zberejo kolikor mogoče velik kapital. Nasprotno sodeč po pravih moremo govoriti, da so konsumne zadruge takorekoč same omejevale zbiranje kapitala. Večina zadrug na Francoskem omejuje n. pr. število deležev enega člana največ na pet. Ročdalski pionirji in po njihovem vzgledu angleške konsumne zadruge omejujejo običajno število deležev na pet, tako da ima član največ pet deležev po en funt šterlingov, torej pet funtov šterlingov obratnega kapitala.

Po avstrijskem zadružnem zakonu je število deležev, kakor tudi višina popolnoma svobodna in se vsled tega more v okviru zakona popolnoma lahko osnovati

zadruga, ki v bistvu ni nič drugega, kot kapitalistično podjetje. Vkljub svobodi zakona pa je praksa konsumnih društev šla gotovo pot in je prišlo v navado, da ima član konsumnega društva samo en delež, ki pred vojno navadno ni znašal več nego 10 kron. Z ozirom na propad valute so seveda danes razmere v Avstriji in v vseh nasledstvenih državah čisto drugačne in se povsod občuti silno pomanjkanje obratnega kapitala vsled devalvacije valute. Deležna glavnicna, v kolikor obstoji na predvojnih deležih, je v primeri s potrebo po obratni glavnicni naravnost malenkostna.

Kot posebnost moramo navajati francoski zadružni zakon, ki sicer ne omejuje števila deležev in višine deleža za posameznega člana, ki pa določa, da skupni znesek deležne glavnicne pri zadrugi ne sme presegati 200.000 frankov. Seveda priznava potem zakon zadružni pravico, da deležno glavnicno vsako leto za isti znesek poviša.

Zadnjič smo že omenjali, da francoski zadružni zakon predpisuje minimum za delež 25 frankov, kar je v predvojni valuti pomenilo za delavca dosti visoko svoto. Vsled tega je bilo ravno pri francoskih konsumnih društvih zelo običajno plačevanje deleža v obrokih. Angleški zadružni zakon predpisuje pa maksimalno višino deleža in sicer 200 funtov šterlingov, dočim minimalne višine kakor francoski ne predpisuje. Seveda je maksimalna višina deleža 200 funtov to je približno 5000 zlatih kron zelo visoka.

Iz vsega navedenega vidimo, da se pri zadrugah kaže neko **nezaupanje proti kapitalu**. Iz česa moremo objasniti to nezaupanje? Najprej je **duh zadružnega gibanja**, ki je kapitalizmu protiven. Ako hoče zadružništvo vreči nadvlado kapitala, mu ne sme samo odpreti vrat. Ako bi zadružni zakoni in zadružna pravila glede višine deležev in števila deležev ne postavljale mej, potem bi se zelo lahko in tudi zelo pogosto dogodilo, da bi zadruga prišla v roke buržuja, ki bi vsled višine svojih deležev imel na zadrugo izključen vpliv. Proti temu se dela zlasti z določbo pravil, da ima vsak zadrugar brez ozira na število deležev na občnem zboru le en glas.

Drugi vzrok nezaupanja proti kapitalu je v tem, da zadruge prav za prav slonijo le na **zavesti solidarnosti** svojih članov, ki niso samo klienti zadruge, ampak so-trudniki. **Zadruga ni združenje kapitala, ampak združenje poslovanja** oziroma pri konsumnih društvih združenje v svrhu skupne dobave gospodinskih potrebščin. Skupno poslovanje je tisto, ki je v stanu zadrugo dvigniti. Čim bolj člani to skupno poslovanje s strogo disciplino in zadružno zavestjo izvršujejo, tembolj zadruga napreduje, pa najsi ima tudi naravnost malenkostno deležno glavnicno.

Naposled bi mogli navesti kot tretji vzrok nezaupanja proti kapitalu tudi to, da **konsumne zadruge za**

svoje vsakdanje poslovanje rabijo primeroma majhen kapital in ne bi vedele, kaj delati z velikim kapitalom. Omenili smo v prošli številki Pravice, da so zadruge v stanu začeti celo brez obratnega kapitala svoje poslovanje, ako dobijo prvo zalogo blaga na kredit. Znani avtor knjige o konsumnih društvih Karl Gide trdi n. pr. da je povprečno na enega člana 100 frankov obratne glavnicne popolnoma dovolj. Seveda misli pri tem na zlato valuto. dr. — s.

KUPUJTE PRAVICO!

»Pravica se dobi v prodaj v sledečih ljubljanskih trafikah:

Šterkovič, Dunajska cesta. — Soukal, Pred Škofijo Sitar, Florianska ulica. — Bič, Ambrožev trg. — Jelen, Krakovski nasip. — Posamezna številka stane 1 Dinar.

Kavarna „Central“ LJUBLJANA, Sv. Petra nasip poleg zmajevega mostu se priporoča cenjenemu občinstvu za mnogobrojen obisk. **Štefan Mikolič**, kavarnar.

Mali železen (pločevinast) ŠTEDILNIK se dobro ohranjen se ceno proda. Naslov pove uprava „Pravice“.

Zahtevajte povsod le

milo z gazelico!

Ljudska posojilnica

v Ljubljani

(v lastni hiši tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje vloge brez odbitka po

5%

Stanje hranil. vlog nad 120.000.000 K

Stanje rez. zakladov nad 1.000.000 K

KNJIGOVEZNICA, KARTONAŽA IN GALANTERIJA

MIROSLAV BIVIC

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29

se priporoča slavnemu občinstvu ter p. n. tvrdkam za cenj. naročila vseh v to stroko spadajočih del.

VELIKA ZALOGA ŠOLSKIH MAP, NOTEZOV IN BLOKOV.

Cene nizke! Postrežba točna! Delo solidno!

Ustanovljena leta 1911.

Hranilnica kmetijskih občin

Dunajska cesta št. 38 v hiši Zadružne zveze nasproti „Bavarskemu dvoru“.

Hranilnica kmečkih občin sprejema in obrestuje hranilne vloge po

5%

Rentni in invalidni davek plačuje od 1. julija 1922 dalje hranilnica sama. — Vložne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar ter se obrestovanje ne prekine.

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani je pupilarno varen zavod, v katerega nalagajo kr. sodišča denar mladoletnih. Njeno poslovanje je pod nadzorstvom posebnega komisarja kot zastopnika pokrajinske uprave v Ljubljani. Posojila daje na zemljišča, občinam in korporacijam na amortizacijo.

Prometni zavod za premog

d. d. v LJUBLJANI

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks vsake vrste in vsakega izvora

ter priporoča posebno

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. centrala v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II

Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

Denar meče proč vsak član

I. delavskega konsumnega društva v Ljubljani, kateri ne kupuje vseh svojih potrebščin pri zadrugi.

Namesto, da bi krepili svojo lastno organizacijo, nosijo denar mnogokrat v žepe svojih nasprotnikov.

Taki člani utrpe dvojno škodo: Prvič plačajo enako blago dražje, drugič zgube 3% blagovni popust.

Vsak naj si ogleda našo manufakturno zalogo in naj se sam prepriča, da je najbolje kupiti pri lastni zadrugi bodisi v Ljubljani ali njenih poslovalnicah na deželi.